

Sarpsborg
kommune

Kunnskapsdepartementet

Deres ref.:

Vår ref.:
11/06981-9

Dato:
31.01.2012

Høringsuttalelse fra Sarpsborg kommune - Høring av framlegg av lov- og forskriftsendring om bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i ikke- kommunale barnehager

Sarpsborg kommune sender med dette over høringsuttalelse vedrørende forslag til lovendring vedrørende bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i ikke- kommunale barnehager.

Med hilsen

Gøril Pedersen
Rådgiver
Enhet utvikling oppvekst

Vedlegg:
Saksutskrift- Høringsuttalelse.

Saksbehandler: Gøril Pedersen, Enhet utvikling oppvekst

SAKSUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 11/06981-2
Saksbehandler Gøril Pedersen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Komité for tjenesteutvikling 2011 - 2015	13.12.2011	8/11
2 Plan- og økonomiutvalget	15.12.2011	117/11
3 Bystyret	19.01.2012	3/12

Høringsuttalelse fra Sarpsborg kommune- framlegg til lov- forskriftsendring om bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i ikke- kommunale barnehager.

Saken er fremmet etter prinsippet om fullført saksbehandling.
Følgende har vært medsaksbehandlere: Bård Andersen. Enhet økonomi

Vedlegg:

Høringsbrev av 25.10.2011. Høringsnotat om bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager.

Sammenheng:

Fra 2011 har kommunene overtatt finansieringsansvaret for barnehagene. Samtidig skal tilskudd til ikke-kommunale barnehager trappes opp de nærmeste årene slik at de oppnår samme grad av offentlig finansiering som kommunale barnehager. For å sikre at likeverdig finansiering fører til likeverdig høy kvalitet i barnehagene sender Kunnskapsdepartementet forslag til endringer i barnehageloven med utfyllende regler i forskrifter på høring. Bakgrunnen for forslaget er et behov for tydeligere regelverk når det gjelder bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling for ikke-kommunale barnehager. Departementet foreslår bestemmelser som skal sikre at offentlig tilskudd og foreldrebetalingen i ikke-kommunale barnehager kommer barna i barnehagen til gode.

Høringsfrist er satt til 1. Februar 2012, og etter planen skal lovendringene gjelde fra 1. Januar 2013.

Hovedinnhold i forslaget fra departementet:

1. En ny lovbestemmelse i barnehageloven som fastslår at offentlige tilskudd og foreldrebetaling skal komme barna til gode.
2. Barnehagen kan beholde overskuddet hvis:
 - a) Barnehagen kan dokumentere at offentlige tilskudd og foreldrebetaling benyttes i tråd med formålet. Midlene skal dekke bare kostnader direkte relatert til drift av barnehagene. Regnskapene skal revisorattesteres.
 - b) Barnehageeier ikke har belastet barnehagen med eksempelvis urimelig høye lønninger for egen arbeidsinnsats eller urimelig høy husleie for egne lokaler.
 - c) Personalkostnader per heltidsplass ikke er vesentlig lavere enn det kommunen har i sine barnehager.
3. Unntak fra revisorattestasjon: Barnehageeiere som sammen med nærstående kontrollerer ordinære barnehager med til sammen færre barn enn 20 barn eller familiebarnehager med til sammen færre barn enn 10 barn eller en åpen barnehage, kan i stedet for revisor velge en uavhengig regnskapskyndig til å attestere regnskapet.

4. En ny lovbestemmelse som gir kommunen flere reaksjonsmidler ved brudd på dette regelverket. Kommunen kan både holde tilbake tilskudd, redusere neste års tilskudd og kreve pengene tilbakebetalt.
5. En ny økonomiforskrift for ikke- kommunale barnehager.

Sarpsborg kommune er positive til departementets forslag til endringer i barnehageloven med utfyllende regler i forskrifter. Det er viktig at finansieringsansvaret følges opp med et regelverk som i større grad gir kommunen muligheter til å inndra offentlige tilskudd og foreldrebetaling dersom midlene ikke brukes til formålet. Samtidig er det vektlagt at ikke- kommunale barnehager fortsatt får gode rammevilkår for å drifte gode barnehager.

Sarpsborg kommune støtter ikke departementets vurdering i at oppgavene for kommunen vil være av et slikt omfang at det ikke er nødvendig å kompensere for økonomiske og administrative konsekvenser. Forslaget til nytt regelverk vil bety en grundigere kontroll av ikke- kommunale barnehagers regnskap samt at kommunens tilsynsmyndighet vil måtte utføre hyppigere tilsyn, både anmeldte og uanmeldte. Sarpsborg kommune har mange ikke- kommunale barnehager så dette vil føre til økt ressursbruk i kommuneadministrasjonen.

Utredning:

Utredningen tar utgangspunkt i departementets forslag sett opp mot kommunens vurdering.

Endringer i barnehageloven; Ny §14 a om krav til bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling. Ny § 16a om økonomiske reaksjonsmidler og endringer i § 16 om tilsyn.

Etter at de statlige tilskuddene til barnehager ble innlemmet i kommunenes rammetilskudd, med lovfestet plikt for kommunene til å yte tilskudd til ikke- kommunale barnehager, mener departementet at det er behov for å tydeliggjøre prinsippet om at offentlig tilskudd og foreldrebetaling skal komme barna i barnehagen til gode. Regjeringen tar sikte på en opptrapping av det offentlige tilskuddet til ikke- kommunale barnehager til 100% i løpet av 2014. .

Departementet foreslår at innholdet i kontrollordningen lovfestes i barnehageloven §§14a, 16 og 16a, og at disse bestemmelsene utfylles nærmere i økonomiforskriften. På et overordnet plan introduserer §14a prinsippet om at offentlige tilskudd og foreldrebetaling skal komme barna til gode, men det skal samtidig ikke hindre at barnehagen kan ha et rimelig årsresultat. Håndhevelsen av dette prinsippet presiseres ved å gi kommunen ansvar for tilsynet, og ved å pålegge barnehageeier plikt til å oppgi nærmere angitte regnskapsdata. Departementet mener det ikke er hensiktsmessig å regulere uttak av verdier fra barnehagesektoren gjennom maksimalt tillatt årlig uttak av utbytte/fortjeneste, og begrunner det med en sektor preget av ulike selskapsformer, hvor kravene til regnskapsrapportering er svært ulike.

Kommunen har etter §16 myndighet til å føre tilsyn med alle barnehager, herunder tilsyn med at barnehagens økonomiske forhold er i samsvar med lov og forskrift. Departementet mener at det økonomiske tilsynet i sterkest mulig grad bør bygge på den eksisterende tilsynsbestemmelsen i §16, men endre denne noe slik at reaksjoner ved ulike typer lovbrudd tydeliggjøres i lovverket. Det foreslås videre et nytt ledd i §16, som fastslår kommunens mulighet til å reagere med særskilt tilpassede økonomiske reaksjonsmidler dersom kravene i §14a om at offentlige tilskudd og foreldrebetaling skal komme barna til gode eller forslag til ny økonomiforskrift ikke er overholdt. Dette forslaget gir kommunen et godt styringsverktøy for å utføre tilsyn med tilhørende økonomisk kontroll.

I forslaget til ny §16a etableres ett sett med økonomiske reaksjonsmidler som kommunen kan benytte ved håndhevingen av kravene i §14a og tilhørende forskrift.

Departementet foreslår tre typer økonomiske reaksjonsmidler:

1. Hel eller delvis tilbakeholdelse av fremtidige tilskuddsterminer

2. Hel eller delvis reduksjon i fremtidige tilskuddsterminer
3. Tilbakebetaling av hele eller deler av tidligere gitt tilskudd

Vilkårene for å ta i bruk økonomiske reaksjonsmidler forutsetter en saksgang der kommunen har grunn til å tro at regelverket er brutt på bakgrunn av mangelfull/ufullstendig dokumentasjon, eller avdekker at barnehageeier ikke har overholdt kravene knyttet til offentlig tilskudd og foreldrebetaling.

Departementet mener at full regnskapsplikt etter regnskapsloven kan være unødig tyngende for de minste barnehagene., og i forslaget er disse unntatt revisorattestasjon. Det er her snakk om barnehager med til sammen færre enn 20 barn eller familiebarnehager med til sammen færre enn 10 barn. Sarpsborg kommune støtter departementets forslag. Kommunen har ikke-kommunale familiebarnehager som kommer inn under unntaket.

Sarpsborg kommune støtter departementets forslag i § 14a og § 16, men er av den oppfatning at det kan føre til økte administrasjonskostnader for å behandle reaksjoner/klager fra ulike aktører i sektoren dersom økonomiske sanksjoner gjennomføres i.h.t. den praksis og definisjoner som departementet legger opp til. Kommunen er også positive til et tydeligere lovgrunnlag i §16 med mulighet til økonomiske sanksjoner, men økt fokus på tilsyn vil medføre behov for økte ressurser i kommuneadministrasjonen.

Økonomiske konsekvenser:

Økt fokus på tilsyn og eventuelle gjennomføringer av sanksjoner vil medføre økt ressursbruk i kommuneadministrasjonen.

Rådmannens innstilling:

1. Sarpsborg kommune støtter departementets forslag til endringer i barnehageloven med utfyllende regler i forskrifter. Det er viktig at finansieringsansvaret følges opp med et regelverk som i større grad gir kommunen muligheter til å inndra offentlige tilskudd og foreldrebetaling i ikke- kommunale barnehager dersom midlene ikke brukes til formålet.
2. Sarpsborg kommune anser at oppgavene for kommunen vil være av et slikt omfang at det er nødvendig å øke ressursene for økonomiske og administrative konsekvenser.

Behandling i Komité for tjenesteutvikling 2011 - 2015 13.12.2011

Følgende hadde ordet ved behandlingen av saken: Kai Roger Hagen (FRP), kommunesjef oppvekst Uno B. Larsen, Julia Brännstrøm (FRP), Ann Karin Bach (SV), Emil A. Engeset (H), Line B. Olsen (AP), Fredrik Bjernebekk (AP), Hildur Bakkene (AP),

Kommunesjef oppvekst gjorde oppmerksom på en trykkfeil i rådmannens innstilling til pkt 2. Pkt 2 skal lyde:

”Sarpsborg kommune anser konsekvensene for kommunen til å være av et slikt omfang at det er nødvendig å øke ressursene for økonomiske og administrative oppgaver.

Representanten Kai Roger Hagen fremmet på vegne av Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti følgende endringsforslag:

Nytt punkt 1: Kommunen skal kunne sanksjonere overfor ikke-kommunale barnehager som misbruker offentlige tilskudd og foreldrebetaling.

Nytt punkt 3: Sarpsborg kommune støtter forslag til endringer i barnehageloven med utfyllende regler i forskrifter med unntak av punkt 2c, hvor ordet vesentlig byttes ut med urimelig.

Representanten Fremskrittspartiet fremmet i tillegg følgende tilleggsforslag:

Nytt punkt 4: I de tilfeller hvor administrasjonen i en kommune mener at det er brudd på vilkårene på mottak av kommunale tilskudd til ikke-kommunale barnehager skal et slikt avslag behandles i politisk fora.

Votering

Det ble foretatt punktvis avstemming.

Pkt 1: Rådmannens innstilling ble satt opp mot forslaget Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti. Rådmannens innstilling ble vedtatt med 6 stemmer mot 5 stemmer. Mindretallet (H2, FRP2, KRF1).

Pkt. 2: Rådmannens innstilling med rettelsener ble enstemmig vedtatt.

Pkt. 3: Forslaget fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti fikk 5 stemmer (H2, FRP2, KRF1) og falt.

Pkt. 4: forslaget fra Fremskrittspartiet fikk 5 stemmer (H2, FRP2, KRF1) og falt.

Vedtak

1. Sarpsborg kommune støtter departementets forslag til endringer i barnehageloven med utfyllende regler i forskrifter. Det er viktig at finansieringsansvaret følges opp med et regelverk som i større grad gir kommunen muligheter til å inndra offentlige tilskudd og foreldrebetaling i ikke- kommunale barnehager dersom midlene ikke brukes til formålet.
2. Sarpsborg kommune anser konsekvensene for kommunen til å være av et slikt omfang at det er nødvendig å øke ressursene for økonomiske og administrative oppgaver.

Behandling i Plan- og økonomiutvalget 15.12.2011

Følgende hadde ordet ved behandlingen av saken:

Ann Hege Indrevoll (H), rådmann Unni Skaar, kommunesjef oppvekst Uno B. Larsen

Representanten Stein Erik Westlie (FRP) fremmet på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti følgende endrings/tilleggsforslag:

Nytt punkt 1: Kommunen skal kunne sanksjonere overfor ikke-kommunale barnehager som misbruker offentlige tilskudd og foreldrebetaling.

Nytt punkt 3: Sarpsborg kommune støtter forslag til endringer i barnehageloven med utfyllende regler i forskrifter med unntak av punkt 2c, hvor ordet vesentlig byttes ut med urimelig.

Nytt punkt 4: I de tilfeller hvor administrasjonen i en kommune mener at det er brudd på vilkårene på mottak av kommunale tilskudd til ikke-kommunale barnehager skal et slikt avslag behandles i politisk fora.

Votering

Punkt 1 i rådmannens innstilling ble satt opp mot punkt 1 i forslaget fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti. Rådmannens innstilling ble vedtatt med 6 mot 5 stemmer. (Mindretallet H 3, FRP 1, KRF 1)

Punkt 2 i rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Forslaget fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti til nytt punkt 3 fikk 5 stemmer (H 3, FRP 1, KRF 1) og falt.

Forslaget fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti til nytt punkt 4 fikk 2 stemmer (FRP 1, KRF 1) og falt.

Plan- og økonomiutvalgets innstilling:

1. Sarpsborg kommune støtter departementets forslag til endringer i barnehageloven med utfyllende regler i forskrifter. Det er viktig at finansieringsansvaret følges opp med et regelverk som i større grad gir kommunen muligheter til å inndra offentlige tilskudd og foreldrebetaling i ikke- kommunale barnehager dersom midlene ikke brukes til formålet.
2. Sarpsborg kommune anser at oppgavene for kommunen vil være av et slikt omfang at det er nødvendig å øke ressursene for økonomiske og administrative konsekvenser.

Behandling i Bystyret 19.01.2012

Følgende hadde ordet ved behandlingen av saken:

Ståle Solberg (KRF), Fredrik Bjørnebekk (AP), Kai Roger Hagen (FRP), Svein Larsen (AP)

Ordfører Sindre Martinsen-Evje gjorde oppmerksom på rådmannens endring i ordlyden i punkt 2 - korrigert ved behandlingen i komité for tjenesteutvikling:

Sarpsborg kommune anser at konsekvensene for kommunen vil være av et slikt omfang at det er nødvendig å øke ressursene for økonomiske og administrative oppgaver.

Representanten Ståle Solberg (KRF) fremmet på vegne av Kristelig Folkeparti og Fremskrittspartiet følgende forslag:

Endringsforslag punkt 1:

Kommunen skal kunne sanksjonere overfor ikke-kommunale barnehager som misbruker offentlige tilskudd og foreldrebetaling.

Nytt punkt 3:

Sarpsborg kommune støtter forslag til endringer i barnehageloven med utfyllende regler i forskrifter med unntak av punkt 2c, hvor ordet vesentlig byttes ut med urimelig.

Nytt punkt 4:

I de tilfeller hvor administrasjonen i en kommune mener at det er brudd på vilkårene på mottak av kommunale tilskudd til ikke-kommunale barnehager skal et slikt avslag behandles i politisk fora.

Nytt punkt 5:

Sarpsborg kommune vil ikke anbefale at det innføres uklare regler som gir stort rom for skjønn og potensielle ulikheter fra kommune til kommune.

Votering

Punkt 1 i plan- og økonomiutvalgets innstilling ble satt opp mot forslaget fra Kristelig Folkeparti og Fremskrittspartiet. Plan- og økonomiutvalgets innstilling ble vedtatt med 24 mot 19 stemmer.

(Mindretallet KRF 3, FRP 6, H 9, PP 1)

Punkt 2 i rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Forslaget fra Kristelig Folkeparti og Fremskrittspartiet til nytt punkt 3 fikk 19 stemmer (KRF 3, FRP 6, H 9, PP 1) og falt.

Forslaget fra Kristelig Folkeparti og Fremskrittspartiet til nytt punkt 4 fikk 10 stemmer (KRF 3, FRP 6, PP 1) og falt.

Forslaget fra Kristelig Folkeparti og Fremskrittspartiet til nytt punkt 5 fikk 10 stemmer (KRF 3, FRP 6, PP 1) og falt.

Bystyrets vedtak

1. Sarpsborg kommune støtter departementets forslag til endringer i barnehageloven med utfyllende regler i forskrifter. Det er viktig at finansieringsansvaret følges opp med et regelverk som i større grad gir kommunen muligheter til å inndra offentlige tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager dersom midlene ikke brukes til formålet.
2. Sarpsborg kommune anser at konsekvensene for kommunen vil være av et slikt omfang at det er nødvendig å øke ressursene for økonomiske og administrative oppgaver.

RETT UTSKRIFT

Dato 20. januar 2012

Hilde Øisang
Formannskapssekretær

Saken oversendes saksbehandler for ekspedering /oppfølging.